

Cirkulärnr: 1993:107
Diariernr: 1993:1302
Handläggare: Lars-Gösta Andréén
Avdsek: KEP Förh
Datum: 1993-06-18
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning

Rubrik: Arbetsdomstolens dom nr 2/93 angående innebörden av övergångsbestämmelser om ferielön för sommarferien 1991 i ett avtal med Svenska Facklärarförbundet och Sveriges Lärarförbund i samband med kommunaliseringen av lärarna

Bilagor: Arbetsdomstolens dom nr 2/93

Personalpolitik 1993-2:28 Nyckelord: AD

Arbetsdomstolens dom nr 2/93 angående innebörden av övergångsbestämmelser om ferielön för sommarferien 1991 i ett avtal med Svenska Facklärarförbundet och Sveriges Lärarförbund i samband med kommunaliseringen av lärarna

Arbetsdomstolens dom nr 2/93 bilägges.

BAKGRUND

Genom beslut av 1989/90 års riksdag upphörde den statliga avtalsregleringen inom skolan med utgången av år 1990. Därmed kom lärarna att omfattas av ett enhetligt kommunalt huvudmannaskap.

För att klara överföringen till det kommunala avtalet slöt berörda parter centrala övergångsavtal. Den tvist som arbetsdomstolen fick att pröva gällde tolkningen av punkten 13 i § 3 Bilaga 1 till § 2 i överenskommelsen 1990-12-18 om löne- och anställningsvillkor för lärare, skolledare och syofunktionärer.

Parter i det avtal som innehåller den omtvistade bestämmelsen var å ena sidan Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet och å andra sidan Svenska Facklärarförbundet och Sveriges Lärarförbund - numera sammanslagna till Lärarförbundet.

I målet - mellan Eda kommun och Lärarförbundet - var tvistigt om kommunen haft avtalsenlig grund för att - vid tillämpning av AB 89 § 22 mom 5 punkt a) vad avser 17 § första stycket i semesterlagen - beakta sjukfrånvaro före 1991-01-01 vid den s k "180-dagarsberäkningen" för beräkning av ferielön. Uttryckt på annat sätt kan tvisten sägas gälla om de 180 dagarna - vid sjukfrånvaro - skall börja avräknas från hösten 1990 eller tidigast fr o m 1991-01-01.

Arbetstagarsidan redovisade som sin uppfattning i tvisten att sjukledighet före 1991-01-01 inte skall påverka lönen under sommarferien 1991, varför de 180 ferielönegrundande dagarna skall räknas tidigast fr o m 1991-01-01.

Arbetsgivarsidan däremot menade att den del av sjukledigheten under verksamhetsåret 1990/91 som inträffade efter årsskiftet skall hanteras enligt de kommunala avtalsbestämmelserna och vad som framgår av 17 § första stycket 1 semesterlagen.

ARBETSDOMSTOLEN

AD fann vid tvistens prövande utifrån ordalydelsen i avtalstexten, att arbetstagarpartens sätt att tolka bestämmelserna har visst stöd. AD ansåg vidare att bestämmelsen som tvisten gäller inte är helt klart formulerad.

AD konstaterade slutligen, att eftersom den oklara avtalstexten utarbetades på arbetsgivarsidan och överlämnades till lärarförbunden utan någon som helst förklaring till innehållet, skall avtalet tolkas till stöd för arbetstagarpartens uppfattning. Den tolkningsregel som AD här använder - att vid oklarhet skall avtalet tolkas till nackdel för den part som har orsakat oklarheten - bygger på den värderingen att part vid avtalsförhandlingar har skyldighet att lägga sig vinn om att för andra parten klargöra vad han åsyftar. Man kan säga att det gäller ett slags upplysningsplikt för den part som framlagt ett avtalsförslag. En part som lagt fram ett avtalsförslag men inte har förklarat reglens innehåll för motparten kan få bära risken - och ansvaret för - att motparten missuppfattat reglens innehåll.

Vid ett övervägande av det ovan anförda beslöt AD enhälligt att bifalla arbetstagarpartens tolkning av avtalsbestämmelsen.

KOMMENTAR

Avgörandet visar på vikten att i förhandlingsfrågor, dels vara tydlig när man formulerar avtalstexter, dels ej försumma upplysningsplikten.

Med anledning av domen, har Svenska Kommunförbundet träffat överenskommelse med Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund, att samtliga centralt påkallade och ajournerade tvisteförhandlingar rörande den i målet aktuella övergångsbestämmelsen återupptas och återförvisas till de lokala parterna för reglering. Svenska Kommunförbundet har i särskild ordning tidigare informerat i denna fråga och andra med anledning av domen.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Lars-Gösta Andréén, Förhandlingssektionen och Lars-Håkan Lindkvist, Landstingsförbundets Arbetsrättsenhet.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och Personalpolitik
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Lars-Gösta Andréén